

BASI YARASI (DEKÜBİT ÜLSERİ)

FR-HYE-04-310-01

Bu Eğitimin Amacı: Bası yaraları konusunda hasta ve hasta yakınlarının bilgilendirilmesi ve bası yarası oluşumunun önlenmesi.

Bası yarası nedir?

Bası yarası, yatak yarası veya dekübitüs ülseri deyimleri genellikle kemik çıkıntılar üzerinde basıya bağlı dolaşım bozukluğu sonucu oluşan doku kayıplarının tanımlamak için kullanılan deyimlerdir.

Bası yarası neden oluşur?

Uzun süreli bası, hastanın ağrı duyusunun olmaması, hastanın hareketsiz yatması ve bilinç kaybı olması. Bunlar arasında en önemli faktör basının bulunmasıdır.

Bası yaralarına neden olan etmenler:

Ciltte nem ve ıslaklık, buruşuk çarşaf ve hastanın nakli sırasında ortaya çıkabilecek olan sürtünme ve yırtma güçleri bası yarası oluşumuna katkıda bulunur. Ayrıca hastada mevcut olan beslenme bozukluğu, cilt altı yağ dokusunun azlığı gibi faktörler de bası yarası oluşumunu kolaylaştırır.

Tanı Yöntemleri nelerdir?

Bası yaralarının tanı ve derecelendirilmesi klinik muayene ile yapılır.

Tedavisi nasıldır?

Başlangıç evresindeki bası yaralarının pansumanlarla iyileşmesi mümkündür. Daha ileri evredeki bası yaraları için cerrahi girişim gerekir. Cerrahi tedavi uygulanması gereken hastalarda bası yarası çevresindeki ve yaranın tabanındaki tüm ölü dokular ile bası yarasına neden olan kemik çıkıntı çıkarılır. Oluşan doku eksikliği çevredeki sağlıklı dokularla kapatılır.

Komplikasyonları nelerdir?

Tedavi edilmeyen bası yaralarında yara enfeksiyonu sonucunda sepsis (iltihabın kana geçmesi) ortaya çıkabilir. Hemen tüm bası yaraları enfekte kabul edilir. Bası yaraları hastanın mobilizasyonunu (hareketini) engeller. Cerrahi tedaviden sonra görülebilecek komplikasyonlar arasında yara ayrılması, yara enfeksiyonu ve örtümde kullanılan dokularda kayıp sayılabilir.

Tedaviye Uyulmadığında Oluşabilecek Riskler Nelerdir?:

Yara enfeksiyonunun kan yoluyla tüm vücuda yayılması ve hastanın immobilizasyonuna ikincil gelişebilecek risklerdir.

Prognoz:

Uygun şartlar altında ve uygun tedavi edilmiş bası yaralarından sonra sonuç genellikle iyidir. Ama duyu kaybı olan ve hareketsiz hastalarda yeni bası yaralarının açılma riski her zaman mevcuttur.

İzlem:

- Bası yaraları nedeniyle yapılan cerrahi sonrasında hasta ameliyat edilmiş bölgenin üzerine yatırılmamalı ve oturtulmamalıdır.
- Dikişler genellikle 2-3 hafta içinde alınır.
- Hasta en az 2 ay boyunca bu bölge üzerine bası uygulamamaya dikkat etmelidir.
- Tedavi edilmiş hastalarda yeni bası yaralarının oluşmaması için hasta ve hasta yakınları bilgilendirilmelidir.
- Hastada basıya maruz kalan bölgeler sık sık kontrol edilmelidir.

Dikkat Edilmesi Gerekenler:

Hastada varsa beslenme bozukluğu, spastisite (eklem sertliği), anemi, vitamin ve mineral eksiklikleri giderilmelidir. Aynı pozisyonda uzun süreli yatması önlenmelidir.

Bası Yaralarından Korunma:

Bası yaralarından korunma en dikkat edilmesi gereken konudur.

Bası yarası açılmasını engellemek için risk içeren hastalarda cilt sürekli kontrol edilmeli ve herhangi bir bölgeye uzun süreli bası uygulanması engellenmelidir.

Daha fazla bilgi için: U.Ü.Tıp Fakültesi, Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi A.D. Polikliniğine başvurunuz.

İletişim adresi: Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Plastik Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Anabilim Dalı-El Cerrahisi Bilim Dalı, Görükle, 16059, Bursa

Tel: 0.224.2952940- 41-42

Web adresi:plastik@uludag.edu.tr